

Tema 3: Nadnaravna vjera

Sažeci kršćanske vjere. Krepost vjere je nadnaravna krepost koja se temelji na čvrstom prihvatanju onoga što nam je Bog objavio.

29.12.2012.

Prethodne teme

1. Pojam i predmet vjere

Čin vjere je primjeren odgovor čovjeka objavi nevidljivog Boga (*usp. Katekizam*, 142). “Vjerom čovjek

potpuno podlaže Bogu svoj razum i svoju volju. Čovjek daje svoj pristanak Bogu objavitelju svim svojim bićem“ (*Katekizam*, 143). Sveto pismo taj pristanak naziva “poslušnošću vjere“ (usp. Rim 1,5;16,26). Vjera je nadnaravna krepost koja čovjeku rasvjetljuje razum i pokreće volju na čvrsto pristajanje uz Božju objavu, ne zbog unutarnjeg dokaza, nego zbog istine koju je on objavio. “Vjera je prije svega čovjekovo osobno prijanjanje Bogu, istodobno, neodvojivo od toga, jest i slobodan pristanak uza svu istinu što ju je Bog objavio“ (*Katekizam*, 150).

2. Značajke vjere

- “Vjera je Božji dar, vrhunaravna od Boga ulivena krepost (usp. Mt 16,17). Da povjerujemo, treba nam Božja milost“ (*Katekizam*,153). Razum nije dovoljan da bi se otkrila istina; potreban je dar vjere.

- Vjera je ljudski čin. Iako je taj čin ostvaren zahvaljujući nadnaravnom daru, “vjera je izvorno ljudski čin. Ne protivi se slobodi niti čovjekovu razumu, da čovjek povjeruje Bogu i prione uz istine koje je on objavio“ (*Katekizam*, 154). U činu vjere razum i volja sudjeluju s Božjom milošću: “Vjera je čin razuma koji, na zapovijed volje koju pokreće Bog milošću, daje pristanak božanskoj istini.“[1]

- Vjera i sloboda. “Čovjek Bogu mora odgovoriti dragovoljno... stoga se nikoga ne smije siliti da prihvati vjeru protiv svoje volje. Čin je vjere po samoj svojoj naravi dragovoljan“ (*Katekizam*, 160).[2]

Krist je pozvao ljude na vjeru i obraćenje, ali ih na to nije nipošto silio. “Dao je svjedočanstvo za istinu, ali je nije htio silom nametnuti onima koji su se protivili“ (*Isto*).

- Vjera i razum. “Iako vjera stoji iznad razuma, između vjere i razuma ne može biti pravog neslaganja, jer isti Bog, koji objavljuje tajne i ulijeva vjeru, stavio je također u ljudski duh svjetlo razuma. Bog ne može zaniijekati sebe samoga, niti istinito može ikada proturječiti istinom.”[3] “Stoga se metodičko istraživanje ni u jednoj struci, ako se vrši doista znanstveno i po moralnim načelima, nikada neće stvarno protiviti vjeri, jer profane i vjerske zbilje imaju izvor u istome Bogu“ (*Katekizam*, 159).

Bilo bi besmisleno pokušati dokazati nadnaravne istine vjere, dok se s druge strane može dokazati da bilo koja tvrdnja koja je u suprotnosti s ovom istinom, zapravo je neistina.

-Crkveni čin vjere. „Vjerovanje je čin vjernika, kao vjernika i kao člana Crkve. Onaj koji vjeruje pristaje uz istinu koju je naučio od Crkve, koja

vjerno čuva i brani to dragocjeno blago. “Vjera Crkve prethodi našoj vjeri, rađa je, podržava i hrani. Crkva je majka svih koji vjeruju“ (*Katekizam*, 181). “Nitko ne može imati Boga za Oca, ako nema Crkvu za Majku.“[4]

- Vjera je nužna za vječno spasenje (vidi Mk 16,16; *Katekizam*, 161). „Bez vjere je nemoguće omiljeti Bogu“ (*Heb* 11,6). “Oni koji nisu imali prilike (ne svojom krivnjom) upoznati ili ne znaju za Kristovo Evandjelje i njegovu Crkvu, ali koji ipak traže Boga iskrenim srcem, njegovom milošću potaknuti sudjeluju u izvršavanju Božje volje, kroz vlastitu savjest – oni također mogu postići vječno spasenje.“[5]

3. Motivi vjerodostojnosti

“Ono što nas pokreće da vjerujemo nije činjenica da se objavljene istine pokazuju kao ispravne i razumne u svijetlu našeg prirodnog razuma:

vjerujemo 'zbog autoriteta samoga Boga koji ih objavljuje, koji ne može prevariti ni prevaren biti'
" (*Katekizam*, 156).

Unatoč tomu, s namjerom da čin vjere bude u skladu s razumom, Bog nam je htio dati "motive vjerodostojnosti, koji pokazuju da prihvaćanje vjere nipošto nije slijepi impuls uma." [6] Motivi vjerodostojnosti su siguran znak da Otkrivenje jest riječ Božja.

Ti motivi vjerodostojnosti su, između ostaloga:

– slavno Uskrsnuće našeg Gospodina Isusa Krista, definitivan znak njegova božanstva, i najpouzdaniji dokaz istine njegovih riječi;

– „čuda Krista i svetaca (pogledajte *Mk 16:20; Djela 2:4*)" (*Katekizam*, 156); [7]

– ispunjenje proročanstva (pogledaj *Katekizam*, 156) izrečenih o Kristu ili onih koje je Krist sam izrekao (na primjer, proročanstvo o mucu našeg Gospodina; proročanstvo o uništenju Jeruzalema, itd.). To je ispunjenje dokaz istinitosti Svetih Pisama;

– uzvišenost kršćanske doktrine također je dokaz njezina božanska podrijetla. Svatko tko razmatra pažljivo Kristova učenja, može otkriti u njihovoj dalekovidnoj istini, lijepotu i usklađenost, mudrost koja prelazi ljudske sposobnosti da bi shvatili i objasnili Božju narav, svijet, i ljudsko transcendentno značenje.

– svetost i širenje Crkve, njezina plodnost i stabilnost "najsigurniji su znakovi božanske Objave, prilagođeni inteligenciji svih ljudi" (*Katekizam*, 156).

Motivi vjerodostojnosti ne pomažu samo onima koji ne vjeruju da bi prevladali svoje predrasude i

prihvaćanje. Oni također ojačavaju one koji već imaju vjeru, potvrđujući da je razumno vjerovati i sprečavanje bilo kakvog fideizma.

4. Spoznaja vjere

Vjera je srž spoznaje: pomoću vjere spoznajemo prirodne i nadprirodne istine. Prividna nejasnoća koju vjernik doživljava proizlazi iz ograničenja ljudske inteligencije suočenog s nadmoćnom svjetlošću božanske istine. Vjera je anticipiranje viđenja Boga "licem u lice: na nebesima (*I Kor 13:12*; usp. *I Jn 3:2*).

Sigurnost vjere: "Vjera je *sigurna*. Sigurnija je od cjelokupnog ljudskog znanja jer se temelji na riječi samog Boga, koji ne može lagati" (*Katekizam*, 157). "Sigurnost koja proizlazi iz božanske svjetlosti veća je od one koja je rezultat jasnoće prirodnog uma." [8]

Naš intelekt nam pomaže zaroniti dublje u vjeru: "Vjeri je prirođeno da vjernik želi bolje spoznati Onoga u koga vjeruje, i bolje razumjeti sve što je On otkrio; dublja i prodornija spoznaja će pak izazvati još veću vjeru, koju ljubav rasplamsava" (*Katekizam*, 158).

Teologija je znanost vjere: ona pokušava, uz pomoć uma, bolje shvatiti istine koje smo vjerom usvojili; ne da bi ih učinili jasnijima – što je nemoguće – već da bi ih vjerniku učinili razumljivijima. Taj napor, kad je istinski, plod je ljubavi prema Bogu i praćen je nastojanjem približiti mu se. Najveći teolozi su bili i uvijek će biti sveti.

5. Sklad vjere i življenja

Čitav život kršćanina trebao bi biti svjedočenje vjere. Svaki ugao našeg života trebao bi biti osvijetljen vjerom. "Pravednik živi od svoje vjere" (*Heb 2:4*). Vjera se očituje u

djelima milosrđa (vidi *Gal* 5:6) Vjera bez djela je mrtva (usp. *Jas* 2:20-26).

Kada nema tog jedinstva življenja, a čovjek pravi ustupke ponašanju koje nije spojivo s vjerom, tada njegova vjera nužno slabi i u opasnosti je izgubiti se.

Čvrstoća i stalnost u vjeri: Vjera je velikodušan Božji dar. Ali mi možemo izgubiti taj neprocjenjivi dar (usp. *I Tim* 1: 18–19). “Da bismo živjeli, rasli i u vjeri do kraja ustrajali, moramo je hraniti” (*Katekizam*, 162). Moramo moliti Boga da poveća našu vjeru (usp *Lk* 17:5) i da nas učini “*fortes in fide - jaki u vjeri*” (*I Pet* 5:9). Uz Božju pomoć, trebali bismo svjedočiti vjeru djelima.

Svi vjerni katolici su obvezni izbjegavati opasnosti za svoju vjeru. Između ostalog trebali bi se suzdržati od čitanja publikacija koje su suprotne vjeri ili moralu - ne samo

one koje je Učiteljstvo/Magisterij Crkve izričito navelo, već i one koje takvima prepoznaje pravilno formirana savjest – osim ukoliko ne postoji ozbiljan razlog i okolnosti koje takvo čitanje čine sigurnim.

Širenje vjere. “ Nitko ne užije svjetiljke daje pokrije posudom, već je postavlja na stalak, te svijetli svima u kući. Neka vaše svijetlo prednjači i bude dobar primjer drugima" (*Mt* 5:15-16). Primili smo dar vjere kako bi ga širili, a ne da ga skrivamo (usp. *Katekizam*, 166). Ne možemo našu vjeru staviti postrani u našem profesionalnom životu.[9] Moramo oblikovati čitavo društvo prema Kristovom učenju i duhu.

Osnovna bibliografija: *Katekizam Katoličke Crkve*, 142-197.

Preporučena literatura:

Homilija „Život iz vjere“ sv.
Josemaria, *Prijatelji Božji*, br.
190-204.

Bilješke [1] Sv. Toma Akvinski,
Summa Theologiae, II-II, q.2, a.9.

[2] Usp. II. vatikanski sabor,
Dignitatis Humanae, 10: C.I.C., kan.
748, ¶ 2.

[3] I. vatikanski sabor; DS 3017.

[4] Sv. Ciprijan, *De Catholicae Unitate
Ecclesiae*: PL 4,503.

[5] II. vatikanski sabor, *Lumen
Gentium*, 16. [6] I. vatikanski sabor:
DS 3008–3010; *Katekizam Katoličke
Crkve*, 156.

[7] Vrijednost Svetog Pisma kao
potpuno pouzdanog povijesnog
izvora može se ustanoviti čvrstim
dokazima; na primjer pokazujući
starost Pisma (neke su knjige Novog
Zavjeta napisane samo nekoliko

godina nakon Kristove smrti) ili analizom sadržaja (koja pokazuje vjerodostojnost svjedočanstava).

[8] Sv. Toma Akvinski, *Summa Theologiae*, II-II, q. 171, a.5, ad 3.

[9] Vidi: Sv. Josemaria Escriva, *Put*, 353.

Francisco Díaz

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/tema-3-nadnaravna-vjera/](https://opusdei.org/hr-hr/article/tema-3-nadnaravna-vjera/)
(20.03.2026.)